

“Noche oscura del alma”

Hem portat l'Estatut a les Corts Constituents de Madrid i allí serà acceptat o rebutjat. Tothom convé a creure que serà votat després d'un regateig més o menys fenaç. Així siga.

Però, tant si és acceptat com no els catalans deurem recordar sempre l'èlite d'intel·lectuals castellans que, àdhuc sense comprendre ben bé l'anhel de Catalunya, han volgut satisfer-lo, s'hi han compromès, han lluitat per aconseguir-ho i fins potser han empenyorat en aquesta actitud una part de llur prestigi polític. Al través de les possibles futures conteses entre Castella i Catalunya (que Déu vulgui que no es produïxin), hem de tenir sempre present aquell aplec d'homes superiors que han amat Catalunya i han bragat amb nosaltres per la seva llibertat. Ells podran ésser en la pitjor de les avinenteses el llevat d'una nova i més eficaç aliança.

Però cal témer que àdhuc, el millor destí pot no fer del nostre Estatut el remei que guareixi totalment la secular discòrdia castellano-catalana—i això no pas per culpa dels catalans, sinó per culpa del xovinisme castellà—, més concretament, per culpa del castellanisme basc, que és el més irreductible; més papista que el papa.

En la llarga etapa monàrquica el morbó de la discòrdia es trobava a la Cort del rei, i la reacció agressiva es produïa a Catalunya: els esperits eren ferits a Catalunya des de Madrid. Ara, en l'etapa republicana, sembla iniciar-se una transposició d'accions i reaccions en aquest drama de la discòrdia peninsular que els catalans voldríem per fi liquidar. A Catalunya es produïren, a partir d'ara, un contentament i prosperitat que feriren un cert sentiment hegemònic, incrustat a l'ànima castellana des de la desfeta de Villalar. I el verb de la sinistra reviscolada de l'antagonisme peninsular vol ésser, entre una bonior de corifeus, don Miquel d'Unamuno.

Aquest és un enemic perillós, no tant per raó del seu prestigi de gran pensador com per raó del seu prestigi de gran demagog. Unamuno és un demagog de la intel·lectualitat castellana; no certament de l'èlite d'aquesta intel·lectualitat—que ja ha ben sospesat el cervell d'Unamuno—, sinó del terme mitjà de la intel·lectualitat castellana. Perquè una demagogia és necessàriament correlativa d'una mediocritat o d'una estultícia on percutir. En un medi docte, el demagog s'extenuaria vanament i ridículament com el matamoros que s'escarrassés a sabrejar l'aigua.

Cal admirar la passió que Unamuno despèn en l'exposició de la seva dialèctica; també pot ésser moltes d'estimació i d'admiració la seva basta cultura; i no cal dir si commou i atrau el nostre esperit la condició lluitadora i la rectitud (que sovint degenera en rectiliniisme) de l'esperit de l'imponent basc de Salamanca.

Però cal no deixar-se seduir pel verb llampaguejant i tonitruant d'aquest home tan ben dotat per a parlar apocalípticament. Cal no deixar-se commoure pel to realment emocionant de la paraula de don Miquel d'Unamuno, i cal, per contra, estar atents a la insubstancialitat d'aquesta paraula. Si el públic espanyol que s'empassa com bresques les alucubracions del famós salmantí s'aturés a desfer el valor conceptual dels seus llibres, articles i discursos, aviat constataria que, llevat de les idees emmatllades, les pròpiament unanimesques no són idees sinó logomàquies; aviat descobriria que la lògica és substituïda en el discurs unanimesc per un deduccionisme puerilment etimològic.

A desgrat del seu cerebralisme, de la seva erudició i del seu trascendentisme llibresc, Unamuno sembla no copsar del pensament universal sinó les idees negatives. I en aquesta predilecció per les idees negatives Unamuno arriba a acceptar amb vertadera golafreia d'afamat, de nihilisme fins les que mútuament es contrapunten i anul·len. Allò que és positiu, vivent i humà en el pensament dels grans homes de tot temps repugna a la mentalitat d'Unamuno, esperit innatament pessimista i desolat, parit en el bell mig d'un desert espiritual, en una terra de nit eterna «noche oscura del alma...» Però no pas la nit de l'ànima que en l'experiència mística és trànsit passatger entre els ascesis i la revelació, sinó nit interminable que envolta l'esperit desolat des del bressol i no l'abandona fins al taüt, durant 70, 80 anys de palpentejar tenebres—i, per a les grans festes, el simoun huracanat d'aquell desert de cendres.

Els pobles i els homes que no habiten contrades tan inhospitalàries, que viuen prop de la mar blava ribetejada de presseguers i de fàbriques remoroses i que n'estan contents, aquests homes feliços són repudiats per Unamuno amb el menyspreu que tots tenim pels xarlatants, amb el desèiximent que sentim vers els il·lusos, els primaris, els maniàtics o els folls. Els homes que poden palpar i gustar el món exterior irriuen els homes desproveïts de tot sentit corporal o que els tenen atrofiats per la persistent inacció en el desert de cendres i tenebres—i aquells són titllats per Unamuno de gent sense espiritualitat, sense vida interior; ben convençut el nostre hegemònic que la vida interior no és altra cosa que l'antítes de la vida exterior.

Hi han arreu, i sempre han existit, esperits abocats principalment a la contemplació i experimentació del món interior, grans pensadors, místics penetrants i artistes verament il·luminats que saben dir-nos la sublimitats de llur pregona i sovint fantasmàtica exploració. Existeixen també grans esperits pessimistes, màximament o exclusivament corpesos per la descoberta de vastes contrades de desolació i desconhort; esperits ben armats per a trametre'ns per mitjà de la pa-

NOTES DEL BLOC

Un dubte

Tot d'una se m'ha presentat un dubte:

D'entre els 13 diputats que sortiren elegits darrerament per la circumscripció de Barcelona «provincia», quin és l'assenyalat per defensar directament els interessos particulars de la nostra ciutat o del nostre partit judicial?

Francament, si tingués necessitat de dirigir-m'hi, em veuria en un compromís. A qui anar a trobar? Havent sortit elegits en bloc, quin serà el més indicat per demanar-li la seva directa actuació per obtenir ço o allò que ha de beneficiar a casa nostra?

Heus ací un dilema, que no sé qui em podria resoldre. Amb el sistema electoral emprat fins 8 anys enera una ja sabia a que atendre's, Ara, amb tot i haver votat una dotzena més de diputats que abans, no saps a qui adreçar-te puix vas a risc de que aquell que et sigui més confiable estigui ja abassegat per afers d'altres tants i tants pobles que formen la «provincia»... i hagés d'anar a caure a un que amb prou feina el coneixes.

Ara, que, pel que es veu, no soc sol en aquell dubte.

Els homes que actualment s'asseuen en els escons del Consistori es deuen haver trobat en un cas semblant. Altrament, no s'explica aquest viatge del cap de cada minoria a Madrid—sort que només n'hi ha tres—per gestionar certs permisos i concessions; per bé que hem de suposar que—quant menys per estalvi—haurien confiat els afers al diputat defensor del districte.

Es una llàstima, doncs, que per un sistema electoral en surti perjudicat el Consistori, els regidors i la ciutat. L'Ajuntament perquè es veu obligat a prescindir dels diputats i enviar-hi els Caps de totes les minories que hi actuen; els regidors perquè es veuen precisats a deixar-ho tot i anar a Madrid car el bé de la ciutat ho reclama; i la Ciutat perquè al cap i a la fi és la que paga.

Tan còmode com hauria estat confiar aquells urgents assumptes als diputats triomfadors!

Hauria estat com una prova: Ens haurien demostrat si veritablement eren dignes—o no—dels milers de vots que

raula o de la música tota la tràgica grandesa de llurs visions. Unamuno, no. Unamuno no ens emociona sinó formalísticament, i encara tan sols quan per excepció el seu discurs arriba a reeixir i en aconseguir aquest discurs, conduir-nos a l'interior del discursaire no hi sabem veure res sinó el tràgic desesper unanimesc de no tenir-hi res i de saber-ho subconscientment. Unamuno no ha arribat a descobrir aquelles zones tràgiques del món interior; tojust ha pogut entreveure que el seu món interior es troba intransitable, impossible per a tota exploració; els peus s'ensorren en un gruix de cendres massa alt i massa flonjo; per poc que es bellugués, l'home s'hi ensorraria fins a l'occipit. Li cal, doncs, no moure's i malar els anys bo i llegint tots els llibres del món impresos en caràcter Braille. Que un esperit així d'erudit no pugui ni revifar la discòrdia maleïda és el que hem de vigilar més aviat els castellans que els catalans que ens disposem de bon grat i àdhuc amb fervor a refer impetuósament la nació i a fer-la ubèrrima de totes les coses bones del món exterior. No oblidem que no hi ha vida interior sense vida exterior; no hi ha hinterland sense el seu litoral.

(Prohibida la reproducció).

NOTES DEL MUNICIPI

La sessió del dijous

(Acabament)

Mocions i preguntes: Que consti en acta!

En anar a parlar el tinent d'Alcalde senyor Comas es sent un tro formidable que ens treu del ensopiment. Aquell es refereix al permís de l'Assemblea d'aquesta nit. Diu que ha arribat a les seves oïdes que el company que ha anat a sol·licitar-lo a l'Alcaldia, no trobant l'Alcalde, ni al senyor Recoder, ha insinuat que hi veia una combinació portada per ell. Ha de fer constar que ell des de dos dies abans no passava per l'Alcaldia, que no tenia coneixement oficial de l'acte ni de la seva primera suspensió. Demana insistentment consti en acta la seva actitud.

La presidència li contesta que en retornar aquest migdia i visitar-lo l'al·ludit, ja ha fet constar que el senyor Comas no hi tenia absolutament res a veure i creu que ha marxat convençut.

L'atur forçós

El senyor Comas agraeix a l'Alcalde que hagi posat les coses al seu lloc i li prega, després, expliqui al Consistori les gestions que ha portat a cap per fer front a l'atur forçós, puix creu que hauria de donar-se formalitat a la qüestió nomenant se la Comissió que ha de entendre hi.

Li contesta el senyor Abril que espera fer-ho al final de la sessió.

Esmena al Reglament de la Beneficència de Sant Josep

El senyor Rabat demana que als asilats d'aquell establiment municipal, se'ls demani en ingressar la partida de naixement del Registre Civil i no la fe de Baptisme com marca el Reglament. El Secretari indica que el Registre Civil data tan sols de l'any 1870 i en alguns casos serà imprescindible la fe de Baptisme. En definitiva s'acorda que es tindrà en compte, però que ho demani per proposició per estudiar la modificació de l'article.

els elevaren a la disputada categoria de diputats representants de la majoria de la «provincia».

Argeus

Un rètol del carrer de Sant Joan

El senyor Comas observa que en aquell carrer s'hi ha instal·lat un rètol d'un estanc que surt massa de la vore-ra. Demana una inspecció. El senyor Recoder diu que a Foment no han concedit cap permís per instal·lar-lo i que per tant el seu propietari incorre en les sancions que marca la llei. Es farà, per tant, l'inspecció.

Aplanament

El senyor Majó demana passi la màquina d'aplanar, per l'Avinguda de la República puix es troba en pèssimes condicions.

El senyor Comas creu que tractant-se d'una obra de relativa importància, hauria d'esperar-se el resultat de les gestions que la Comissió nomenada faci a Madrid.

Les gestions de l'Alcalde sobre l'atur forçós

El senyor Abril dona les explicacions demanades. De les entrevistes amb els patrons no associats deu manifestar que tots coincidiren en prestar l'apoi moral i material al Consistori per aquest afer. «La Patronal» ho acollí amb aparent benevolença i indicà que enviaria la resposta definitiva. Els obrers de la C. N. F. s'inhibiren i contestaren rodonament que els subsidis per l'atur forçós els havien de pagar totalment els patrons. Els obrers afiliats a la U. G. T. i els Sindicats no afectes a cap d'ells contestaren uns afirmativament i altres que per raons de democràcia ho volien consultar primerament amb els socis. Per tant, fins la setmana entrant no sabem amb quantes adhesions comptem. Creu, amb tot, que avui haurien de quedar nomenats els regidors que han de formar part de la Comissió pro atur forçós.

Al senyor Comas, li satisfan les manifestacions de l'Alcalde i igualment opina que deuen nomenar-se els regidors.

El senyor Rossetti objecta que la Comissió hauria de crear-se amb caràcter permanent i pregunta si a més d'un regidor de cada minoria també n'ha de formar part l'Alcalde.

La presidència diu que té molta fei-

—Ja fumes, ximpler? Llença tot seguit aquest cigar.

—Ara hi corro. Perquè vostè l'agafi, oi?

De Deutsche Illustrierte, Berlin.

Joan Sacs

La T. S. F.

Unió Radio Barcelona EAJ 1.
349 m. 20 kw., 859 kiloc.

Dimecres, 9 de setembre

21:00: Obertura de l'Estació. Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei meteorològic de Catalunya. Cotitzacions de monedes, valors i mercaderies. Informació Agrícola de la Borsa de Comerç de Barcelona.—21:05: Orquestra de l'Estació.—22:00: Notícies de Premsa. Notes oficials de l'Emissora.—22:05: «La voz de la sangre», conte llegit pel seu autor Vicents Diez de Tejada.—22:20: Con-

cert a càrrec del Quartet Vocal Santa Cecília.—24:00: Tancament de l'Estació.

Dijous, 10 setembre

La Palabra», diari parlat de Radio Barcelona.—7:30 a 8 matí, primera edició; 8 a 8:30, segona edició.

11:00: Campanades horàries de la Catedral. Comunicat del Servei meteorològic de Catalunya.—13:00: Emissió de sobretaula. Informació teatral.—14:15: Secció cinematogràfica.—15:00: Sessió radiobenèfica.—16:00: Tancament de l'Estació.—17:30: Obertura de l'Estació.—18:00: Cotitzacions de mercaderies.—18:05: Sessió infantil.—18:30: Tercet Ibèria. 19:00: Tancament de l'Estació.

Notes Religioses

Sants de demà. — Sant Nicolau de Tolentino, cf. i Sant Salvi, b. i cf.

QUARANTA HORES

Demà acaben a Santa Teresa en sufragi de Domènec Monserrat (a. C. s.). Exposició a les 6 del matí; ofici a les 8; tarda, de 5 a 6, Rosari i Trisagi i reserva a les 6.

Basilica parroquial de Santa Maria, Tots els dies feiners missa cada mitja hora, des de dos quarts de sis a les 9, la última a les 11. Els matins, a dos quarts de set, trisagi; a les 7, meditació; a les 9, missa conventual cantada. Al

vespre, a un quart de 8, rosari, visita al Santíssim i devot obsequi a les Santes.

Demà, a un quart de 8 del vespre, continuació del Septenari als Dolors gloriosos a la Santíssima Verge, a la capella dels Dolors, amb exposició, rosari i meditació.

Parròquia de Sant Joan i Sant Josep. Tots els dies feiners missa cada mitja hora, de dos quarts de 7 a les nou. Durant la primera missa, meditació. Al vespre, a dos quarts de 8, Corona Josefina, Estació i Angelus.

Impremta Minerva. — Mataró

Local per a llogar

a la Riera, 11, 1.er, amb balcó al carrer, propi per a habitació, despatx o clínica.

Raó a la mateixa casa.

DEMANEU ARREU... Per tenir la pell sana i formosa

Crema "Espuma del Pirineu"

Producte higiènic i sens rival pel cutis. Exigiu-la solsament en tubs.

Agent: JOSEP A. SISTACHS-Montgat

Guia del Comerç, Indústria i professions de la Ciutat

Cases recomanables de Mataró, allistades per ordre alfabètic

<p>Agent de negocis LEANDRE ARRUFAT Fermí Galan, 482 Corredor de finques</p> <p>Ampliacions fotogràfiques CASA PRAT Charraca, 60 Vendes a plaços - Exposició permanent - Marca</p> <p>Anissais ANTONI GUALBA Sta. Teresa, 30 - Tel. 64 Dipòsit de xampany Codorniu. Destil·leria de licors</p> <p>MARTINEZ REGAS Reial, 282-284. T. 15, Establieria en 1808. Licors, xarops, vins, xampanya</p> <p>Banquers BANCA ARNUS Riera, 62 - Tel. 40 Negociem tots els cupons venciment corrent.</p> <p>BANC CENTRAL Rambla, 36 - Telèfon 222 Negociem tots els cupons venciment corrent</p> <p>«B. URQUIJO CATALAN» C. Padrós, 6 - T. 8 Negociem tots els cupons de venciment corrent.</p> <p>S. A. ARNUS-GARÍ Per encàrrecs en aquesta ciutat, Molas, 18 - Tel. 264</p> <p>Caldereries EMILI SURIA Charraca, 39 - Telèfon 303 Calderacions a vapor i aigua calenta. Serpentina.</p> <p>Carruages JOAQUIM CASTELLS Lepanto, 24 El millor servei d'auto-taxi cobert. — Telèfon 72</p> <p>MARCEL·LLIBRE Beat Oriol, 7 - Tel. 209 Inmillorable servei d'autos i tarifes de lloguer.</p> <p>Carbons COMPANIA GENERAL DE CARBONES Per encàrrecs: J. Alberch, St. Antoni, 70 - Tel. 229</p>	<p>Ceràmica PILL DE P. HOMS Sant Isidor, 7 Mendez Nuñez, 4-T. 187 Ciments i Articles Ceràmica</p> <p>Col·legis ESCOLES PIES Apartal n.º 6 - Tel. 280 Pensionistes, Recomanats, Vigilats, Externs</p> <p>Confilleries MIRACLE Riera, 35 - Telèf. 54 Dolços Xampanya Licors Vins generosos Caramels</p> <p>Cordilleries VIDUA D'ANTONI XIMENES Sant Antoni, 29 Especialitat en cordills per indústries. Teixits de lute</p> <p>Còpies MAQUINA D'ESCRIBURE St. Francesc P. 16 Circulars, obres, ocies i tota mena de documents</p> <p>Cristall i Pisa LA CARTUJA DE SEVILLA Riera 52. Tel. 256 Porcelana, imatges, Perfumeria, Objectes per regala</p> <p>Dentistes DR. ENRIC ORDOÑEZ MUTIS Riera, 50 1.er Dilluns, dimecres i divendres de 4 a dos quarts de 8</p> <p>Drogueries BENET FITS Riera, 36 - Telèfon 30 Comerç de Drogues. - Productes fotogràfics</p> <p>Estorers MANUEL MASPERRER Carles Padrós, 78 : Peralanes, cortines i articles de viuet.</p> <p>Funeràries FUNERARIA DE LES SANTES Pujol, 88 Telèfon 57</p>	<p>MIQUEL JUNQUERAS Telèfon 111 M. Cinto Verdagner, 12 - Sucursal: St. Benet, 24</p> <p>FUNERARIA «LA DOLOROSA» St. Agustí, 11 Telèfon 55</p> <p>Fusteries OAN ALLIM Sant Josep, 16 : Estudi de projectes i pressupostos. :</p> <p>ESTEVE MACH Lepanto, 23 : Projectes i pressupostos. :</p> <p>Garaiges BENET JOPRE SITIA R. Alfons XII, 91 al 97 Ensenyament gratuït. Cotxes d'ocasió. — Tel. 554</p> <p>Herboristeries «LA ARGENTINA» Sant Llorenç, 16 bis Plantes medicinals de totes classes.</p> <p>Impremies IMPRESA MINERVA Barcelona, 13-T. 255 Treballs del ram i venda d'articles d'escriptori</p> <p>TRIA I TARRAGÓ Rambla, 28 - Tel. 290 Treballs comercials i de luxe, de tota classe</p> <p>Maquinària SALVADOR PONT VERDAGUER Reial, 263 Tel. 28 Fundició de ferro i articles de Fumisteria</p> <p>Marbreries JOSEP ALSINA Reial, 436 Llises mortuòries. Marbres artífics de tota classe.</p> <p>Merceries JOSEP MAÑACH Sant Cristòfor, 21 Gènere de punt, Perfumeria, Juguetes, Confeccions</p>	<p>Mesures d'obres RAMON CARDONER Sant Benet, 41 : Preu fet i administració. :</p> <p>JOAN GUAL Sant Mites, 18 : Construccions i reparacions</p> <p>Mobles ERNEST CLARIANA Bisbe Mns, 17.-T. 281 Construcció i restauració de tota mena de mobles.</p> <p>JOSEP JUBANY Riera, 53, Barcelona, No compreu sense visitar els meus magatzems</p> <p>Oculistes DR. R. PERPIÑA Sant Agustí, 53 Visita el dimecres al matí i dissabtes a la tarda</p> <p>Palla i Alfals COMERCIAL FARRATGERA Sant Llorenç, 18 Telèfon 21.</p> <p>Papers pintats JAUME ALTABELLA Riera, 17 : Extens i variat assortit : Pintura decorativa</p> <p>Perruqueries ARTUR CAPELL Riera, 43, pral. Especialitat en l'ondulació permanent del cabell.</p> <p>CASA PATUEL Inera, 1 i Sant Rafael, 2 Bemerat servei en tot. — «On parle français»</p> <p>Recaders JOAN BOSCH TORRAS Milans, 29-Tel. 158 Corresponsal Agència Rei-Solé Dr. Martí Julià, 2 Telèfon 18567</p> <p>Salons de Billars «TIVOLI» Melior de Palau, 8, 1. Servei de Cafè</p> <p>Sastres EMILI DANIS Sant Francesc d'A, 14 bis : : Tall sistema Müller : :</p>
--	--	---	---

CÒPIES a màquina d'escriure

Rapidesa i pulcritud en tots els treballs

Per encàrrecs: **LLIBRERIA ABADAL** - Riera. - Mataró

LA RECONSTRUCTORA AMERICANA

Casa dedicada a les

Reparacions i neteja de les màquines d'escriure per difícils i delicades que siguin - Abonaments de neteja i conservació

 <p>La neteja de les màquines d'escriure és el factor principal pel seu bon funcionament i conservació.</p> 	<p>PERE PARRA Goya, 10 - Tel. 72482 Barcelona</p> 	 <p>La casa que compta amb més abonats a Barcelona i a Mataró per realitzar els seus treballs amb tota cura i absoluta garantia.</p>
--	--	---

SERVEI A DOMICILI